

**1944, september 25. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu
veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku pre obranu Gaderskej
a Blatnickej doliny.**

Vec: Jednotka kpt. Kukliša — rozkaz pre boj a presun.

Tajné.

Na podklade hlásenia kpt. Kukliša z 24. t. m. o jeho jednotke v Gaderskej doline nariadujem:

1. Kpt. Kukliš z počtu jednotiek, ktoré má k dispozícii, zostaví 2 roty, každú o dvoch čatách. Velitelia rôt a čiat dôstojníci. Jednu rotu umiestni v Gaderskej doline s úlohou brániť túto dolinu od Blatnického hradu počnúc.

Druhú rotu umiestni v Blatnickej doline s úlohou brániť túto dolinu počnúc od druhého mlyna južne kóty 505 (u vchodu do Blatnickej doliny).

Obidve roty pripravia a ihned vybudujú niekoľko obranných postavení v uvedených dolinách. Zátarasy pred týmito obrannými postaveniami vybudujú velitelia rôt za pomoci pion. družstiev, ktoré tam od V. skupiny posielam.

2. Na vyzbrojenie horeuvedených rôt použije kpt. Kukliš pušky a lahlé guľomety, ktoré má u jednotky. Taktiež im ponechá všetky ručné granáty a náboje do pušky guľometu.

3. Ostatné osoby s materiálom, ktorý sa dá preniesť cez hory, ihned presunie kpt. Kukliš pod vlastným velením cez Staré Hory do Ulmany a odtiaľ do Slov. Ľupče dráhou.

4. Materiál, ktorý sa preniesť cez hory nedá ani súmarskou kolónou, ktorá bola tam veliteľstvom armády disponovaná (ani po rozložení), kpt. Kukliš dá skryť a dôkladne maskovať na vhodnom mieste v Gaderskej doline. Pred tým však vyjmutím dôležitých súčiastok z mot. vozidiel a zbraní urobí mot. vozidlá a zbrane neupotrebitelnými. *Nesmú sa však tieto vozidlá a zbrane zničiť.* Vyjmuté súčiastky s označením, ku ktorému vozidlu, resp. zbrani patria, odovzdá na veliteľstve armády do úschovy. Materiál ponechaný v Gaderskej doline stráži rota ponechaná v Gaderskej doline.

5. Pion. rota skupiny V. vyšle ihned jak do Gaderskej, tak do Blatnickej doliny po družstve (12 mužov) pionierov pod velením dôstojníkov s úlohou obidve tieto doliny ihned ničivými prácam a zátarasmi urobiť pre akékoľvek vozidlá nejazdnými. Tieto ničivé práce prevedú pion. družstvá *ihned*. Zátarasy prevedú na miestach obranných postavení v dohode s veliteľmi rôt brániacich tieto doliny. Po dobu činnosti týchto družstiev v uvedených dolinách zásobujú ich roty zasadene v týchto dolinách. Po vykonanej práci sa pion. družstvá vrátia k svojej rote k V. skupine.

6. Tieto dve roty ponechané na ochranu Gaderskej doliny a Blatnickej doliny podriadujem skupine I., ktorá ich vezme do počtu živených, zásobuje ich cez Královu Studňu, resp. Horný Harmanec jak potravinami, tak i muníciou a ostatnými potrebami. K zásobovaniu má k dispozícii časť súmarskej kolóny.

Po stránke zdravotnej stará sa o tieto dve roty taktiež I. skupina.

7. Materiálna situácia jednotky Kukliš:

a) Potravinami je jednotka zásobená do 27. 9. 1944 vto.

b) Stav munície: 20 000 kusov ostrých nábojov vz. 23,

20 000 kusov ostrých nábojov vz. 28,

720 kusov ručných granátov.

588 c) Roty ponechané v dolinách si ponechajú: 12 guľometov vz. 26, 12 kusov pištolí vz. 24 a potrebný počet pušiek.
Dostane: I. a V. skupina, kpt. Kukliš (V. skupina po 4 exempl.).

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA:
mjr. gšt. Július Nosko
mjr. Nosko

*VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 105. Prílohy k vojnovému denníku 25. 9. 1944.
Originál. Strojopisný prieplis. — Číslo: 25 284 Taj./3. oddel. 1944.*

362

1944, september 25. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku na uvoľnenie jedného práporu a fažkých zbraní z priestoru Vernára pre posilnenie obranného úseku na západe povstaleckého územia.

Vec: Uvoľnenie jednotiek — nariadenie.

Tajné.

Vzhľadom na vážnu situáciu v záp. úseku VA preskupí II. skupina *ihneď* svoje jednotky v priestore Vernár tak, aby uvoľnila jeden komplet. prápor i s fažkými zbraňami (3 pešie, 1 gul. a 1 spriev. rota) a jednu 10 cm batériu. Pri tom musí táto skupina aj nadálej udržať dosiahnutý priestor a prehradiť smery z Hranovnice, z Hrabišic a Dobsinej.

Taktiež uvoľní del. batériu z priestoru Hriňová, ako aj kpt. gšt. Jána Staneka.

Horemenované jednotky pod velením kpt. gšt. Staneka presunte železnicou do vykladacej stanice Sv. Kríž n/Hr. k dispozícii VA.

Nakladacia stanica del. batérie z Hriňovej: Kriváň, nakl. stanica pre prápor a del. batériu z priestoru Vernár: Telgárt.

Inštradáciu prevedie VDV. Obe žel. súpravy budú pristavené 06,00 hod. dňa 26. sept. 1944.

Dostane: II. skupina.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA:
mjr. gšt. Július Nosko
mjr. Nosko

*VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 105. Prílohy k vojnovému denníku 25. 9. 1944.
Originál. Strojopisný prieplis. — Číslo: 25 285 Taj./3. oddel. 1944.*